

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13), a u skladu sa članom 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2013. GODINU STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE

Broj: 03-07-6-269/14
Sarajevo, 10. jul 2015. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske akcije za 2013. godinu.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2013. godinu, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije prekršila odredbe člana 5. stav (4), člana 6. stav (2), člana 11. i člana 12. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske akcije za 2013. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji velika mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Stranka demokratske akcije se finansirala iz sljedećih izvora:¹

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk. prih. %
1	Članarina	73.675,48	1,93%
2	Prilozi fizičkih lica (3-a)	785.273,73	20,49%
3	Prilozi pravnih lica (3-b)	36.870,00	0,96%
4	Prihodi od imovine (3-c)	29.097,25	0,76%
5	Prihodi od pr.lica (3-d)	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona (3-e)	7.326,33	0,19%
7	Prihodi iz budžeta (3-f)	2.785.661,86	72,82%
8	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00%
9	Ostali prihodi	109.110,85	2,85%
I	Ukupni prihodi	3.827.015,50	100,00%
II	Kreditno zaduženje kod banaka	0,00	0,00%
Izvori finansiranja (I+II)		3.827.015,50	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 4.515.767,27 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Stranka demokratske akcije. Skraćeni naziv stranke je SDA.

Stranka demokratske akcije je upisana Rješenjem Višeg suda u Sarajevu broj: R-I-7/90 od 13.06.1990. godine u registar Udruženja.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Mehmeda Spahe 14.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke u 2013. godini je Sulejman Tihić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2013. godinu je Amir Zukić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2013. godinu, organizacionu strukturu Stranke demokratske akcije čine:

- Centrala SDA,
- 9 kantonalnih odbora,
- 6 regionalnih odbora,
- SDA Brčko Distrikt BiH,
- SDA Gradski odbor Mostar i
- 118 općinskih odbora.

¹ Podaci iz ispravljenog obrasca 3, 3-a i 3-f godišnjeg finansijskog izvještaja koji je dostavljen uz očitovanje dana 07.07.2015. godine.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Stranke demokratske akcije za 2013. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja Zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama političke stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled i kontrolu godišnjih finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije u periodu od 2004.-2012. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu, odnosno izvještaji o reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije za 2012. godinu izdat je izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da se ne finansira iz izvora koji su političkim strankama zabranjeni Zakonom o finansiranju političkih stranaka, da vodi evidencije o svojim prihodima i rashodima i da finansijske izvještaje podnosi u formi koju je odobrila Centralna izborna komisija BiH, da prihode i rashode priznaje u momentu njihovog nastanka, a ne u trenutku naplate ili plaćanja i da uspostavi pomoćne knjige o osnovnim sredstvima i da evidentiranje dobitka ili gubitka po osnovu prodaje osnovnih sredstava vrši u skladu sa računovodstvenim propisima. Stranci je, takođe, preporučeno da ovjerava potpisom ovlaštene osobe račune koje isplaćuje putem blagajne, kako bi uspostavila kontrolu nad trošenjem sredstava, da redovno vrši popis (inventuru) imovine i obaveza, u skladu sa računovodstvenim propisima, da uspostavi pravilne evidencije o svojim potraživanjima, da uspostavi adekvatne analitičke evidencije za lizing, kako bi imala pregled po svakom urađenom lizingu i da izvrši usaglašavanje obaveza i provede odgovarajuća knjiženja u svojim poslovnim knjigama.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2013. godinu, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije djelimično je ispoštovala ranije date preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Stranka demokratske akcije prekršila je odredbu člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.²

Pregledom je utvrđeno da Stranka demokratske akcije nije u poslovnim knjigama evidentirala nenovčane donacije po osnovu besplatnog korištenja poslovnih prostora, čime su prekršene odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

² Političke partije dužne su da vode evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te da izdaju potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga. Ovlašćeno lice u političkoj partiji uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun političke partije najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate.

- Na osnovu akta Opštine Srebrenice broj: 01-014-160/14 od 24.03.2014. godine³, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije na osnovu Odluke Načelnika Opštine Srebrenica koristila, bez naknade, poslovni prostor površine 14,85 m², u vlasništvu ove opštine.
- Na osnovu akta Općine Bosanska Krupa broj: 01/IV-23-1972/14 od 13.03.2014. godine, utvrđeno je da je Općinski odbor SDA BiH Bosanska Krupa koristio poslovni prostor Općine Bosanska Krupa- kancelarije br. 2, 3 i 4 II sprat, bez naknade.⁴
- Na osnovu podataka iz akta Općine Ilijaš broj: 04/1-14-sl/14NM od 01.04.2014. godine, utvrđeno je da OO SDA BiH Ilijaš koristio poslovni prostor Općine površine 37,96 m², bez naknade.
- Uvidom u podatke koje je dostavila Općine Hadžići, aktom broj: 08-05-04-2632/14 od 07.04.2014. godine, utvrđeno je da OO SDA BiH Hadžići koristio poslovni prostor Općine, bez naknade.
- Uvidom u odluku Općine Jablanica⁵, utvrđeno je da OO SDA BiH Jablanica koristi poslovni prostor Općine Jablanica, površine 25,35 m², bez naknade. Općina Jablanica je dostavila i Ugovor o korištenju poslovnih prostorija broj: 01-25-4-626-1/13 od 10.05.2013. godine, iz koga je vidljivo da stranka nije obavezna plaćati zakupninu, osim režijskih troškova (električna energija, komunalne usluge, telefonske i ostale troškove).
- Prema podacima koje je na zahtjev Centralne izborne komisije dostavila Općina Novo Sarajevo, akt broj: 01-23-587/14 od 21.03.2014. godine, OO SDA BiH Novo Sarajevo je bez naknade koristio prostor površine 81,40 m² u vlasništvu Općine Novo Sarajevo.

Stranka demokratske akcije je korištenjem poslovnih prostora u vlasništvu općina, bez plaćanja zakupnine, primila nenovčane donacije, koje je u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Zakonom o finansiranju političkih stranaka imao obavezu da evidentira u poslovnim knjigama i prijavi u godišnjem finansijskom izvještaju za 2013. godinu.

b) Stranka demokratske akcije prekršila je odredbu člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom izvoda sa transakcijskog računa stranke kao i ulaznog prometa transakcijskih računa Centrale stranke, utvrđeno je da niži organizacioni dijelovi stranke nisu uplatili priloge fizičkih lica na transakcijske račune Centrale stranke⁶, čime je stranka prekršila odredbe člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

c) Stranka demokratske akcije je prekršila odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda, utvrđeno je da stranka nije evidentirala sve prihode i troškove u svojim poslovnim knjigama, te da godišnji finansijski izvještaj nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka - u daljem

³ U dopisu koji je dostavila Opština Srebrenica je navedeno da stranke ne plaćaju zakup za korišćenje prostora iz razloga što su renovirale devastirane prostore, koje u skladu sa odlukom Načelnika opštine Srebrenica koriste na neodređeni period. U dopisu nije navedeno koliko su iznosila ulaganja, te koliko bi iznosio zakup prostorija ukoliko bi se isti plaćao.

⁴ Odluka OV Općine Bosanska Krupa broj: 01/V -02-3476-22-1/09 od 17.11.2009. godine.

⁵ Odluka o dodijeli na korištenje poslovnih prostorija bez nakande broj: 02-02-535-3/13-VI od 28.03.2013.godine.

⁶ Prilozi fizičkih lica koje je prikupila Centrala stranke uplaćeni su na transakcijski račun Centrale.

tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) U obrascu 3-f finansijskog izvještaja (Prihodi iz budžeta) stranka nije iskazala prihod iz budžeta Opštine Šamac, čime je prekršila odredbe člana 19. Pravilnika.

Uvidom u akt Opštine Šamac broj: 05-058-30/2015 od 14.05.2015. godine, utvrđeno je da je Opština Šamac uplatu zaostale tranše iz 2012. godine u iznosu od 132,10 KM izvršila na transakcijski račun broj 1613000035605554 dana 14.08.2013. godine.

(2) Pregledom je utvrđeno da stranka nije pravilno iskazala ostale prihode⁷, odnosno da dio iskazanih ostalih prihoda ne predstavlja prihod stranke, te je stranka pogrešnim knjigovodstvenim evidencijama uvećala prihode za 13.747,03 KM, i time prekršila odredbe člana 13. stav (1) Pravilnika.

- Pregledom je utvrđeno da je dio prihoda, odnosno iznos od 5.967,58 KM, nastao kao rezultat neadekvatnih, odnosno pogrešnih knjigovodstvenih evidencija, te se ne može smatrati prihodom stranke.⁸

- Stranka je za Općinski odbor SDA Breza iskazala Ostale prihode u iznosu od 279,45 KM. Pregledom je utvrđeno da stranka i dalje sredstva uplaćena na ime refundacije za plaćene troškove električne energije, evidentira kao prihod stranke umjesto da za isti iznos umanji svoje troškove.

- Stranka je za Kantonalni odbor Stranke demokratske akcije Srednja Bosna iskazala prihod od prodaje vozila u iznosu od 7.500,00 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da stranka u svojim poslovnim knjigama nema podatke o nabavnoj vrijednosti prodatog vozila, te ne raspolaže adekvatnom evidencijom na osnovu koje bi mogla utvrditi da li cjelokupan iznos predstavlja prihod stranke.

(3) Stranka je za Regionalni odbor Sjeverna Bosna u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala ostale prihode u iznosu od 18.402,37 KM. Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju utvrđeno je da je stranka izvršila otpis obaveze za ukalkulisane plate koje su preuzete kao početno stanje 2006. godine u iznosu od 10.000,00 KM i poreze i doprinose, takođe, iz 2006. godine u iznosu od 8.402,37 KM. Za navedene obaveze stranka nema adekvatne dokaze te se ne može utvrditi kojim fizičkim licima pripadaju plate i doprinosi.

Takođe, stranka je izvršila otpis obaveza koje je vodila na razgraničenjima, a iste je preuzela iz ranijeg perioda kao početno stanje u 2006. godini i to za: OO Jajce u iznosu od 2.823,21 KM, Odbor SDA Brčko Distrikt u iznosu od 4.329,71 KM i OO Zvornik u iznosu od 4.474 KM. Stranka nema podatke za navedene obaveze, te je nemoguće utvrditi na koga se otpisane obaveze odnose.

(4) Stranka u obrascima 4.1 (Režijsko-administrativni i ostali troškov) iskazala troškove zakupa u manjem iznosu za 16.658,16 KM, što ukazuje na činjenicu da stranka ne vodi adekvatne evidencije o svojim rashodima, čime je prekršila odredbe člana 20. i člana 21. Pravilnika.

⁷ Stranka je u finansijskom izvještaju iskazala ostale prihode u iznosu od 109.110,85 KM.

⁸ Centrala SDA iznos od 1.268,00 KM, OO Bihać iznos od 842,92 i 770,95 KM, KO Ze-DO iznos od 2.461,82 KM i OO Kakanj iznos od 623,89 KM.

Stranka nije iskazala zakupninu poslovnih prostora koje su koristili sljedeći općinski odbori: Goražde u iznosu od 5.054,40 KM, Jajce u iznosu od 1.013,76 KM, Prijedor u iznosu od 3.600,00 i Zvornik u iznosu od 3.600,00 KM, dok je za OO Donji Vakuf iskazala zakupninu u manjem iznosu za 3.300,00 KM.

Obzirom da je stranka iskazala troškove u manjem iznosu, tako nije iskazala niti obaveze po istom osnovu u obrascu 5.2 (Ostale obaveze), čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

(5) U obrascu 5 (obaveze političke stranke) finansijskog izvještaja stranka je iskazala obaveze prema dobavljačima u iznosu od 563.386,07 KM.

Pregledom Izvoda otvorenih stavki, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije nije u poslovnim knjigama uspostavila potpune i tačne evidencije o obavezama prema dobavljačima i nije iskazala svoje obaveze ispravno u godišnjem finansijskom izvještaju, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

- Stranka je u finansijskom izvještaju i poslovnim knjigama iskazala obaveze prema pravnom licu El Tarik oil u iznosu od 22.348,18 KM.

Na osnovu podataka koje je dostavio El Tarik oil, utvrđeno je da su obaveze SDA na dan 31.12.2013. godine iznosile 19.095,25 KM, što je za 3.252,93 KM manje u odnosu na obaveze koje je stranka iskazala u obrascu 5.

- Stranka demokratske akcije je u finansijskom izvještaju iskazala obavezu prema dobavljaču ASA PVA u iznosu od 10.325,43 KM.

Prema podacima koje je dostavio ASA PVA, utvrđeno je da su obaveze stranke na dan 31.12.2013. godine iznosile 15.910,99 KM, što je za 5.585,56 KM više u odnosu na obaveze koje je stranka iskazala u obrascu 5.

- Na isti način, stranka je iskazala obaveze prema dobavljaču Sarajevo Gas. Stranka demokratske akcije je obrascu 5 iskazala obaveze prema ovom dobavljaču u iznosu od 10.466,63 KM, dok prema podacima koje je dostavio dobavljač, obaveze stranke na dan 31.12.2013. godine iznose 7.474,07 KM, a što je za 2.992,56 KM manje u odnosu na obaveze koje je stranka iskazala u obrascu 5.

- Takođe, stranka u obrascu 5 finansijskog izvještaja nije iskazala obaveze prema pravnom licu JP „Komunalno“ Brčko u iznosu od 414,49 KM. Pregledom je utvrđeno, da je stranka bez saglasnosti odnosno bez odgovarajuće dokumentacije, izvršila otpis obaveze Odbora u Brčko Distriktu prema JP „Komunalno“ Brčko koje je stranci ispostavilo račune za električnu energiju u iznosu od 414,49 KM, iz razloga što je stranka napustila poslovne prostorije u junu 2011. godine. Obzirom da stranka nema saglasnost pravnog lica o otpisu obaveza, iste je trebala iskazati u obrascu 5 u iznosu od 414,49 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Stranci demokratske akcije da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da vodi potpune evidencije o priložima,*
- *da priloge fizičkih lica uplaćuje isključivo na transakcijski račun centrale stranke,*
- *da uspostavi adekvatne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama u svojim poslovnim knjigama,*

- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

Stranka demokratske akcije je u ostavljenom roku dostavila očitovanje na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2013. godinu.

Stranka je djelimično postupila u skladu sa preporukama, te je u ostavljenom roku dostavila izvode i uplatnice kao dokaz o vraćenim priložima Udruženju Klub Patriotske lige Lukavac i Apotekama Gradačac.

Osim navedenog stranka je dostavila i drugu dokumentaciju kao dokazni materijal za tvrdnje iz očitovanja.

Služba za reviziju je uvažila sve argumentovane primjedbe stranke, i u skladu sa tim korigovala nalaze.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Veliborka Kenjić

Pomoćnik revizora

Anela Burdžović Kapić

Šef Službe za reviziju

mr. sc. Hasida Gušić